
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	
---	---	---

Назва курсу	Фінансовий менеджмент
Викладачі	Заярнюк Олексій Васильович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма: «Менеджмент бізнес-організацій»
Контактний телефон	0994053099
E-mail	oleksiizaiarniuk@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна загальної підготовки Форма контролю: залік Загальна кількість кредитів – 5, годин – 150, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 28 годин, самостійна робота – 94 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	потребує базових знань з основ менеджменту.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є освоєння теоретичних та практичних засад менеджменту фінансів підприємств,

оволодіння стратегією та тактикою фінансового забезпечення підприємства, набуття знань знаходження оптимальних фінансових рішень.

Завданнями вивчення дисципліни є: з'ясування сутності фінансового менеджменту; оволодіння методами аналізу фінансової звітності, управління грошовими потоками на підприємстві, управління прибутком, оборотними та необоротними активами, інвестиціями, фінансовими ризиками.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення в умовах ризику та невизначеності.

Спеціальні компетентності

- СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
- СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом;
- СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;
- СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком;
- СК 11. Здатність здійснювати ефективне корпоративне управління та управління фінансами для забезпечення протидії ризикам, захисту і сталого розвитку організацій в умовах цифровізації

Програмні результати навчання

- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);
- ПРН14. Визначати шляхи оптимального розвитку бізнес-організації, організовувати управлінський процес, застосовувати новітній інструментарій корпоративного управління, фінансового менеджменту, виходячи із заданих вимог для забезпечення сталого розвитку бізнес-одиниць в умовах цифровізації.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотукаїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	2	3	4
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Становлення фінансового менеджменту як науки. Сутність фінансового менеджменту. Об'єкт і суб'єкт фінансового менеджменту. Мета, задачі та функції фінансового менеджменту. Механізм реалізації фінансового менеджменту.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Фінансові показники вимірювання рівня життя населення. Сучасні підходи до управління фінансовими взаємовідносинами підприємств.
2	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту. Підприємство як підсистема національного господарства. Цілі та задачі управління фінансами підприємства. Організаційне забезпечення системи управління фінансами. Інформаційне забезпечення процесу управління фінансами. Поняття фінансової звітності та її значення в ринковій економіці. Вимоги до фінансової звітності. Класифікація та склад фінансової звітності.	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Вплив облікової політики на фінансову звітність підприємства. Проблемні питання розкриття інформації при формуванні системи фінансової звітності. Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні.
3	Тема 3. Концепції і моделі фінансового управління. Базові концепції фінансового менеджменту. Фінансова політика та типи фінансового управління. Стратегія і тактика ухвалення фінансових рішень.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Розробка концепції фінансового менеджменту. Підходи до ухвалення організаційних рішень і вибору фінансової стратегії підприємства.
4	Тема 4. Управління грошовими потоками на підприємстві. Поняття грошового потоку як категорії фінансового менеджменту. Об'єктивна необхідність управління грошовими потоками та принципи її здійснення. Структурування грошових потоків суб'єкта господарювання. Прогнозування та планування грошових потоків підприємства як основа моделі управління грошовими потоками.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Інструменти капіталізації доданої вартості та дисконтування грошових потоків у корпоративному секторі економіки України. Аналіз ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризику та невизначеності.
5	Тема 5. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках. Необхідність і сутність визначення вартості грошей у часі. Доходність фінансових операцій. Компаундирування та дисконтування.	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Методика оцінки ануїтетів і цінних паперів. Особливості фінансового аналізу найбільш важливих груп активів в системі управління діяльністю підприємства.

6	Тема 6. Управління прибутком. Прибуток як фінансова категорія. Операційний аналіз на підприємстві. Управління використанням прибутку.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Прибуток та рентабельність як детермінанти розвитку підприємства. Прибуток як складова оцінки капіталізації суб'єктів господарювання.
7	Тема 6. Управління активами. Сутність і структура активів. Методи оцінювання вартості активів у господарській діяльності. Політика фінансування і формування структури оборотних активів. Управління відновленням необоротних активів.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Методика визначення потреби в оборотному капіталі. Формування оборотного капіталу підприємств в сучасних умовах. Прогнозування забезпеченості оборотним капіталом підприємства.
8	Тема 8. Вартість та оптимізація структури капіталу. Капітал підприємства і його сутність. Види капіталу підприємства. Поняття структури капіталу.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Похідні фінансові інструменти як форма фіктивного капіталу. Управління капіталізацією підприємства. Напрями підвищення ефективності управління власним капіталом банку.
9	Тема 9. Управління інвестиціями. Сутність і класифікація інвестицій. Управління реальними інвестиціями підприємств. Управління фінансовими інвестиціями.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Емісійна діяльність підприємств як основа формування зовнішнього інвестиційного потенціалу. Інвестиційна привабливість підприємств. Інструменти управління інвестиційною діяльністю підприємств.
10	Тема 10. Управління фінансовими ризиками. Економічний зміст та поняття фінансового ризику. Класифікація ризиків. Управління фінансовим ризиком. Визначення ризику портфелю інвестицій. Страхування ризиків.	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Формалізація фінансових ризиків діяльності промислових підприємств в контексті управління його вартістю. Підходи до аналізу факторів ризику при проведенні інноваційних перетворень. Організаційні аспекти створення інформаційної системи управління ризиками підприємства.
11	Тема 11. Інструменти стратегічного управління фінансами підприємства Моделі стратегічного управління та умови їхнього застосування. Збалансована система показників як інструмент стратегічного управління фінансами підприємства. Роль фінансового контролінгу в системі стратегічного фінансового менеджменту.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Збалансована система показників як інструмент стратегічного управлінського обліку. Перспективи використання фінансового контролінгу на підприємстві
12	Тема 12. Внутрішньфірмове фінансове прогнозування та планування Сутність фінансового планування. Система прогнозування фінансової діяльності. Система поточного фінансового планування. Оперативне фінансове планування. Бюджетування, його сутність та види бюджетів. Балансовий метод планування.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Можливості і сфера застосування балансового методу планування. Бюджетування як інструмент управлінського планування.

13	Тема 13. Аналіз фінансових звітів. Сутність, цілі та завдання аналізу фінансових звітів. Аналіз динаміки і структури активу та пасиву балансу. Аналіз ліквідності підприємства (балансу). Аналіз фінансової стійкості підприємства.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Фінансова звітність як інструмент фінансового менеджменту. Вплив облікової політики на фінансову звітність підприємств. Особливості формування та використання інформації про фінансові результати. Фінансова та податкова звітність суб'єктів малого підприємництва.
14	Тема 14. Оцінювання фінансової привабливості підприємства. Сутність і складові фінансової привабливості підприємства. Факторний аналіз фінансових результатів господарської діяльності. Аналіз ділової активності суб'єктів господарювання.	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати реферати на теми: Макроекономічний аналіз ділової активності підприємства. Управління фінансово-економічними результатами підприємства.
15	Тема 15. Фінансове управління підприємством за умов кризи. Економічна діагностика фінансового стану в системі антикризового управління підприємством. Форми і види фінансової санації підприємств. Реалізація процедури банкрутства та розподіл майна боржника.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати на теми: Прогнозування банкрутства як методу оцінки фінансового стану підприємства. Запобігання банкрутству підприємства як складова сталого розвитку. Санаційний аудит як засіб запобігання банкрутства підприємства.
Разом		150	

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач може отримати max. 100 балів, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Критерії оцінки заліку:

- «**зараховано**» – студент має стійкі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями.

- «**не зараховано**» – студент має значні пропуски в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.] . – Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с.
3. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.] – Житомир : ЖНАЕУ, 2018. – 320 с.
4. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук. проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.] . – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 440 с.
5. Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс] : підручник / [А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк М. Д. Білик та ін.] ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – 2-ге вид., перероб. – Київ : КНЕУ, 2017. – 534, [2] с.
6. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Скаско О. І., Майор О. В., Тимчишин-Чемерис Ю. В., Нашкерська М. М., Виклюк М. М., Килин О. В., Атаманчук З. А., Свелеба Н. А. – Львів : Растр-7, 2018. – 416 с.
7. Фінансовий менеджмент: підручник / О. В. Кнейслер, О. Р. Квасовський, О. Ю. Ніпіаліді; за ред. д-ра екон. наук, професора Кнейслер О. В. – Тернопіль : Вид-во «Економічна думка», 2018. – 478 с.

Додаткові

1. Аранчій В.І. Моделювання інтегральної оцінки ефективності менеджменту фінансового стану суб'єктів підприємництва / В. І. Аранчій, Л. М. Ганущак-Єфіменко, Л. М. Христенко, М. С. Шкода, І. А. Гнатенко, Н. В. Фастовець. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. № 1. С. 259-270.
2. Бровкова О. Г. Структура фінансового менеджменту підприємства / О. Г. Бровкова, Г. О. Ковальова. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 2. С. 10-12.
3. Косова Т. Д. Фінансова архітектура: потенціал розвитку для економіки, менеджменту, маркетингу / Т. Д. Косова, Н. Е. Дєєва, Г. В. Ползікова. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 15-16. С. 10-16.
4. Кустріч Л.О. Побудова ефективної системи фінансового менеджменту:

теоретико-практичний аспект. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія : Економічні науки. 2021. № 1(2). С. 9-16.

5. Лупенко Ю., Радіонов Ю. Стійкість фінансової системи: сутність, вразливість, шляхи забезпечення. *Облік і фінанси*. 2021. № 4 (94). С. 81-90.

6. Мороз О.О. Стратегічний підхід в системі антикризового фінансового менеджменту в закладах охорони здоров'я / О. О. Мороз, Є. О. Мороз, Т. О. Катілова. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 4. С. 185-188.

7. Нікольчук Ю. М. Антикризовий фінансовий менеджмент як основа управління фінансами вітчизняних підприємств [Електронний ресурс] / Ю. М. Нікольчук, О. О. Лопатовська // *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. – 2021. – № 1. – С. 99–103.

8. Олійник О.О. Грошові і фінансові потоки в системі фінансового менеджменту підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13-14. С. 32-37.

9. Пестовська З.С. Практичні аспекти сучасного антикризового фінансового менеджменту / З. С. Пестовська, К. С. Романова, О. С. Розенбург. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2022. № 1. С. 91–107.

10. Решетник Н. Стратегічний фінансовий менеджмент в діяльності корпорацій / Н. Решетник, Н. Насікан, О. Клименко, К. Світлична, Т. Сулова. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. № 2. С. 134-141.

11. Рязанова Н.О. Інструменти фінансового менеджменту в корпоративних агентських конфліктах. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 2. С. 129-135.

12. Халатур С. М. Модель управління основними засобами в системі фінансового менеджменту підприємства / С. М. Халатур, М. В. Кравченко, О. А. Черниш. *Економіка та держава*. 2021. № 11. С. 39-43.

13. Шерстюк О. Методика аудиту розкриття інформації про фінансові активи. *Облік і фінанси*. 2022. № 1 (95). С. 141-147.

14. Ярова Л.Г. Напрямки розвитку антикризового фінансового менеджменту. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія : Економічні науки. 2020. № 11(2). С. 106-112.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-портал для управлінців. URL: www.management.com.ua
2. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Портал управління змінами. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/>
4. Сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Українські підручники он-лайн. URL: <http://pidruchniki.ws>
6. Manafement Study Guide. URL: <https://www.managementstudyguide.com/financial-management.htm>
7. Financial Management Association. URL: <https://www.fma.org/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ЕМ та КД, Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.